

Sygn. akt V Ka 17/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

V Wydział Karny Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Myśliwiec

Sędziowie: SSO Sławomir Klekocki

SSR del. Katarzyna Gozdawa-Grajewska (spr.)

Protokolant: Monika Szymik

w obecności Magdaleny Szymańskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2014 r.

sprawy skazanego:

D. G. (G.)

syna J. i I.

ur. (...) w R.

w sprawie o wyrok łączny

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 29 października 2013r. sygn. akt VI K 412/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Wodzisławiu Śląskim.

Sygn. akt V Ka 17/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim w dniu 29 października 2013r. wydał wyrok łączny w sprawie o sygn. akt. VI K 412/13 odnośnie D. G. skazanego uprzednio następującymi wyrokami:

1. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 27 listopada 2007r. sygn. akt VI K 815/07 za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od początku kwietnia 2007r. do 18 kwietnia 2007r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. W okresie próby skazany został oddany pod dozór kuratora, nałożono na niego obowiązek naprawienia

szkody oraz zasądzone koszty sądowe. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 20 lipca 2010r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności.

2. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 10 grudnia 2007 r. sygn. akt II K 470/07 skazany został za przestępstwa:

- z art.13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. popełnione w dniu 20 lutego 2007r. na karę 1 roku pozbawienia wolności;

- z art. 190 § 1 k.k. popełnione w dniu 20 lutego 2007r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

- z art. 217 § 1 k.k. popełnione w dniu 20 lutego 2007r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrokiem tym wymierzono mu karę łączną jednego roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, oddano skazanego pod dozór kuratora, zasądzone koszty sądowe. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 3 września 2010r. karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania.

3. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 12 marca 2008r. sygn. akt II K 925/07 za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. popełnione w dniu 24 września 2007r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat. Skazanego w okresie próby oddano pod dozór kuratora, a nadto zobowiązano do podjęcia pracy zarobkowej lub nauki. Został on zwolniony od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 18 czerwca 2010r. zarządzono wykonanie

kary pozbawienia wolności.

4. Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 27 listopada 2009r. sygn. akt VI K 1000/09, skazany został za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. popełnione w dniu 11 grudnia 2008r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. W okresie próby oddano skazanego pod dozór kuratora, a także zobowiązano go do naprawienia szkody w całości i zasądzone koszty sądowe. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 23 listopada 2011r. karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania.

5. Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 16 grudnia 2009r. sygn. akt VI K 1075/09 za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k. popełnione w dniu 13 czerwca 2009r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. W okresie próby oddano D. G. pod dozór kuratora. Orzeczono wobec niego karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 10 zł, zasądzone koszty sądowe. Postanowieniem z dnia 25 listopada 2011r. Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim zrzucił skazanemu karę pozbawienia wolności do wykonania.

6. Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 18 lutego 2011 r. sygn. akt VI K 849/10, D. G. skazany został za trzy czyny, z których każdy wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. popełnione w dniu 20 czerwca 2010r. W oparciu o przepis art. 91 § 1 k.k. wymierzono mu jedną karę 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat. W okresie próby oddano D. G. pod dozór kuratora, nadto orzeczono wobec niego karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 20 zł, a także zobowiązano do solidarnego naprawienia szkody w całości. Skazany został zwolniony z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych.

7. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 25 kwietnia 2012r. sygn. akt VI K 151/12 za przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełnione w styczniu i lutym 2011r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, zwolniono go od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych.

8. wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 12 listopada 2012r. sygn. akt VI K 227/12 D. G. został prawomocnie skazany za przestępstwa:

- z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie grudnia 2011r. i stycznia 2012r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 278 § 1 k.k. popełnione w dniu 12 grudnia 2011r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 279 § 1 k.k. popełnione w grudniu 2011r. na karę 1 roku pozbawienia wolności,

- z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. popełnione w dniu 12 grudnia 2011r., cztery przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. popełnione w grudniu 2011r., trzy przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. popełnione w grudniu 2011r., przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. popełnione w nocy z 14/15 grudnia 2011r. oraz przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. popełnione w styczniu 2012r., na podstawie art. 91 § 1 kk na jedną karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

Orzeczono wobec niego karę łączną 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczono przepadek i zwolniono od kosztów sądowych.

Prawomocnym wyrokiem łącznym wydanym przez Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim w dniu 2 lipca 2012r., w sprawie o sygn. akt VI K 265/12 na mocy art. 85k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 89 § 1k.k. połączono skazanemu kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone w wyrokach Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 10 grudnia 2007r. w sprawie o sygn. akt II K 470/07, z dnia 27 listopada 2007r. w sprawie o sygn. akt VI K 815/07, z dnia 27 września 2007r. w sprawie o sygn. akt II K 925/07 i w ich miejsce orzeczono karę łączną 3 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Nadto w omawianym wyroku połączono skazanemu kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone w wyrokach Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 27 listopada 2009r. w sprawie o sygn. akt VI K 1000/09 oraz z dnia 16 grudnia 2009r. sygn. akt VI K 1075/09 i w ich miejsce orzeczono karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności. Wobec braku przesłanek i warunków do wydania wyroku łącznego umorzono postępowanie odnośnie kar jednostkowych orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 18 lutego 2012r., sygn. akt VI K 849/10.

Sąd Rejonowy wydając w niniejszej sprawie wyrok łączny:

w punkcie 1 na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w z aw z art. 89a § 1 kk połączył:

-karę jednostkową 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 25 kwietnia 2012r. sygn. akt. VI K 151/12;

-karę jednostkową 6 miesięcy pozbawienia wolności, karę jednostkową 1 roku pozbawienia wolności, karę jednostkową 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, objęte karą łączną 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 22 listopada 2012r. sygn. akt VI K 227/12

i w ich miejsce Sąd wymierzył skazanemu D. G. jedną karę łączną 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

W punkcie 2 Sąd Rejonowy ustalił, iż wyroki Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 12 listopada 2012r. sygn. akt VI 227/12 oraz z dnia 25 kwietnia 2012r. sygn. akt VI K 151/12 podlegają odrębnemu wykonaniu. W kolejnym punkcie wydanego wyroku łącznego Sąd Rejonowy umorzył na podstawie art. 572 kpk w zw z art. 17 § 1 pkt 7 kpk umorzył postępowanie w zakresie wydania wyroku łącznego obejmującego wyroki Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim o sygn. akt VI K 815/07, II K 470/07, II K 925/07, VI K 1000/09, VI K 1075/09. Natomiast na podstawie art. 572 kpk stwierdził brak przesłanek i warunków do wydania wyroku łącznego i orzeczenia kary łącznej odnośnie kar jednostkowych orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 18 lutego 2011r. w sprawie o sygn. akt. VI K 849/10. Na mocy art. 29 ust. 1 ustawy prawo o adwokaturze Sąd Rejonowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. K. kwotę 147,60 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z

urzędu. Jednocześnie na podstawie art. 624 par. 1 kpk zwolnił skazanego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Wyrok został zaskarżony apelacją obrońcy skazanego, który zaskarżył wyrok w całości. Wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego a to art. 53 kk w zw z art. 69 § 1 i 2 kk w zw z art. 89 § 1a kk poprzez ich błędne zastosowanie i wymierzenie skazanemu D. G. łącznej kary pozbawienia wolności z pominięciem zastosowania instytucji warunkowego jej zawieszenia, podczas gdy zgodnie z dyrektywami wymiaru kary sąd wymierzając karę bierze pod uwagę jej cele wychowawcze w ten sposób by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy,
2. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary, poprzez wymierzenie skazanemu bezwzględnej kary pozbawienia wolności.

Wskazując na powyższe zarzuty autor apelacji wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim i wymierzenie skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji oraz z warunkowym zawieszeniem jej wykonania przy uwzględnieniu postanowienia Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 9 listopada 2013r. ewentualnie
2. o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego aczkolwiek z innych powodów niż podniesione w środku odwoławczym wywołała konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego.

Już po wydaniu wyroku łącznego odnośnie skazanego D. G. w dniu 9 listopada 2013r. Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim wydał postanowienie, w którym na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych ustaw po pierwsze stwierdził, iż kara łączna orzeczona wobec D. G. w pkt 5 wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 12 listopada 2012r. sygn. VI K 227/12 w wymiarze 2 lat i 3 miesięcy nie podlega wykonaniu po drugie natomiast zamienił karę 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wobec D. G. w punkcie pierwszym wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 12 listopada 2012r. sygn. akt. VI K 227/12 na karę 30 dni aresztu.

Wydanie powyższego postanowienia stworzyło sytuację, o której mowa w art. 575 § 2 kpk. Przepis ten stanowi, iż jeżeli choćby jeden z wyroków stanowiących podstawę wyroku łącznego ulega uchyleniu lub zmianie, wyrok łączny traci moc, a sąd w miarę potrzeby wydaje nowy wyrok łączny. Zgodnie z wyrokiem SN z dnia 2013-08-08 III KK 203/13 LEX nr 1350556 "Zmiana jednostkowego wyroku, o której mowa w przepisie art. 575 § 2 k.p.k., niwecząca z mocy prawa wyrok łączny, wystąpi zawsze wówczas, gdy w wyniku określonej konfiguracji procesowej zmianie ulegną rozstrzygnięcia co do kary czy środków karnych, zawarte w choćby jednym z podlegających łączeniu wyroków jednostkowych. Zmiana wyroku w rozumieniu art. 575 § 2 k.p.k. obejmuje także takie modyfikacje zawartych w tym to wyroku rozstrzygnięć o karze (środku karnym), dokonane na podstawie przepisów obowiązującego prawa materialnego, procesowego czy wykonawczego, w określonym układzie procesowym, które sprawiają, iż treść owego podlegającego łączeniu wyroku jednostkowego jest odmienna w stosunku do stanu istniejącego w momencie wydania wyroku łącznego, który i ten wyrok jednostkowy obejmował".

Powszechnie przyjmuje się natomiast w orzecznictwie sądowym, że – „zgodnie z zasadą ubi eadem legis ratio, ibi eadem legis dispositio - działanie normy, którą odczytać należy z art. 575 § 2 k.p.k., obejmuje nie tylko sytuacje, w których uchyleniu ulega jeden z wyroków stanowiących podstawę wyroku łącznego, ale także sytuacje, w których uchyleniu ulega jedno ze skazań za tzw. czyny jednostkowe, stanowiące podstawę wymierzenia w tym samym wyroku kary łącznej.” Tak też wyrok SN z dnia 2011-10-26 sygn. akt. IV KK 298/11 publ. Prok.i Pr.-wkł. 2012/3/18. Sytuacja

ta nie dotyczy tylko uchylonych przez wyższą instancję wyroków ale także tych skazań które zostały darowane na mocy amnestii czy też jak – w niniejszej sprawie- na mocy ustawy z przestępstwa stały się wykroczeniem.

Jedno ze skazań z wyroków objętych zaskarżonym wyrokiem łącznym zostało wyeliminowane gdyż czyn stał się wykroczeniem, więc i kara nim wymierzona (kara 30 dni aresztu) nie podlega już połączeniu. Sąd Okręgowy uchylił zatem zaskarżony wyrok łączny, a sprawę o wydanie wyroku łącznego przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Orzeczenie o charakterze kasatoryjnym jest niezbędne w niniejszej sprawie, bowiem to Sąd Rejonowy jest właściwy do wydania nowego wyroku łącznego w zmienionym układzie skazań. Sąd Okręgowy nie mógłby zmienić wyroku i orzec nowej kary łącznej bo inaczej zastąpiłby Sąd I instancji i orzekałby poza swoją właściwością.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji będzie miał na uwadze treść przywołanego postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 9 listopada 2013r. jak również fakt, iż Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim wydając wyrok łączny w dniu 2 lipca 2012r. w sprawie o sygn. VI K 265/12 orzekał również odnośnie wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 18 lutego 2011r. wydanego w sprawie VI K 849/10 i w tym zakresie postępowanie umorzył. W ocenie Sądu Odwoławczego niepotrzebnym był zatem punkt 4 zaskarżonego wyroku łącznego o umorzeniu postępowania odnośnie wyroku VI K 849/10 bowiem nastąpiła tu powaga rzeczy osądzonej.

Z przyczyn wskazanych wyżej uchylono zaskarżone orzeczenie a sprawę przekazano do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Wodzisławiu Śląskim .